

POROČILO O PRIDOBIVANJU OKOLJEVARSTVENEGA DOVOLJENJA ZA CENTER ZA RAVNANJE Z ODPADKI NOVA GORICA

Slovenija se je v procesu priključevanja EU zavezala harmonizirati svojo zakonodajo s pravnim redom EU. Z vstopom v EU pa smo dolžni v predvidenih rokih tudi izpolnjevati zahteve sprejete zakonodaje. Tudi na področju ravnanja z odpadki se je zakonodaja stalno spreminjala. Od leta 2000, ko je bil objavljen prvi pravilnik o odlaganju odpadkov so zahteve in število uredb naraščale in z njimi se je stopnjevala zahtevnost ravnanja z odpadki.

Za celovito razumevanje spreminjanja zahtev zakonodaje je potrebno poznavanje spreminjanja relevantne zakonodaje, ki je vplivala tako na ravnanje z odpadki kot tudi na pridobivanje dovoljenj za obratovanje odlagališč.

Za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja (v nadaljevanju OVD) je poleg izpolnjevanja formalnih zahtev bistveno izpolnjevanje okoljevarstvenih standardov in pravnega ravnanja z odpadki pred odlaganjem ter dovolj velik razpoložljiv volumen odlagališča za odlaganje odpadkov.

Že prvi Pravilnik o odlaganju odpadkov iz leta 2000 je dovoljeval odlaganje samo obdelanih odpadkov. Zahteve za obdelavo so se od pravilnika preko uredb natančneje definirale in postajale vedno bolj zahtevne. Šele Uredba v letu 2011 pa je v prehodnih določbah (60. Člen) omogočila, do izgradnje Regijskih centrov za obdelavo odpadkov, enostavnejši način obdelave odpadkov, ki je tudi pogoj za pridobitev OVD.

Poleg tega so vplivi (emisije) odlagališča na okolico bistveni elementi za pridobitev OVD. Pomembni so predvsem vplivi na zrak in vode. Z izgradnjo sistema za zajem odlagališčnih plinov z baklo za sežig teh plinov v letu 2007, smo zadostili zahtevam uredb za emisije v zrak.

Monitoringi površinskih in podzemnih vod pa so v preteklosti kazali na prevelike emisije odlagališča in vpliv na vode. Čistilna naprava (ČN), ki je bila zgrajena v letu 2005 je s širitvijo odlagališča postala premajhna in ni uspela prečistiti vseh izcednih vod, ki so predvsem ob deževju neprečiščene odtekale v naravo. Zato smo Mestni občini Nova Gorica že v letu 2010 predlagali izgradnjo nove ČN, ki bi prečistila vse izcedne vode in preprečila vpliv odlagališča na okolje.

Glede na hitro polnjenje razpoložljivega odlagalnega prostora, ker odpadki niso bili obdelani, smo v letu 2010 predlagali tudi pospešeno pripravo in izvedbo novega odlagalnega polja, ki je bilo predvideno v OPPN za CERO Nova Gorica. Le dovolj veliko odlagalno polje bi nam zagotovilo tudi pridobitev OVD za daljše časovno obdobje. V letu 2010 in 2011 je bilo tudi že vse pripravljeno za izvedbo razpisa za novo odlagalno polje in gradnjo nove ČN, vendar se je Mestna občina Nova Gorica kot investitor investicije, odločila počakati z razpisi na evropska sredstva. Zato so tudi prekinili s postopki za predčasno izvedbo obeh potrebnih investicij.

Komunala Nova Gorica d.d. je v skladu z zakonodajo, vzporedno z aktivnostmi za ureditev CERO Nova Gorica, pridobivala dovoljenja za obratovanje odlagališča.

Tako je ARSO za obratovanje odlagališča nenevarnih odpadkov Stara Gora podjetju Komunala Nova Gorica d.d. izdal okoljevarstveno dovoljenje št. 35468-5/2004-11, 35467-45/2003-5 in 35441-128/2005-3 z dne 16.3.2006, in sicer za obratovanje odlagališča nenevarnih odpadkov Stara Gora.

Navedeno dovoljenje je bilo izdano z veljavnostjo do pridobitve okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega (OVD oz. IPPC dovoljenje), oziroma najdlje do 31.10.2007. ARSO je podjetju izdal odločbo št. 35468-3/2007-3 z dne 9.3.2007 o spremembi tega dovoljenja.

Podjetje je dne 2.10.2006 vložilo vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega – za obratovanje odlagališča Stara Gora, pri čemer je podjetje v skladu s prejetimi prostorskimi dokumenti (Lokacijski načrt) napravo poimenovalo »Center za ravnanje z odpadki Nova Gorica« v sklopu katerega je tudi odlagališče nenevarnih odpadkov Stara Gora.

ARSO je preučil vsa prejeta dokazila in navedbe podjetja, ter ugotovil, da le-ta ne izpolnjuje predpisanih pogojev za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega – za obratovanje odlagališča nenevarnih odpadkov Stara Gora, kar je v nadaljevanju tudi obrazloženo.

V postopku je ARSO ugotovil, "da se na odlagališču Stara Gora **ne odlagajo obdelani odpadki kot to zahteva 5. Člen Uredbe o odlaganju odpadkov na odlagališčih**. Podjetje kot upravljavec odlagališča ne zagotavlja obdelave mešanih komunalnih odpadkov tako, kot je to določeno v tretjem odstavku 5. Člena Uredbe. V slednjem odstavku je določeno, da morajo biti mešani komunalni odpadki pred odlaganjem obdelani po postopkih iz priloge 1 Uredbe ali po postopkih, ki so glede zmanjšanja vsebnosti biološko razgradljivih sestavin odpadkov enakovredni postopkom iz te sheme. V prilogi 1 v točki 1 pa je določeno, da se mora mešane komunalne odpadke (20 03 01) obdelati tako, da se s sortiranjem izloči najmanj gorljive frakcije". ARSO pripominja še, da je v 13. Točki 2. Člena Uredbe določeno, da je obdelava odpadkov vsak fizikalni, termični, kemični ali biološki postopek v okviru postopkov predelave oziroma odstranjevanja odpadkov pred njihovim odlaganjem, z namenom zmanjšanja prostornine ali teže odpadkov pred njihovim odlaganjem, z namenom zmanjšanja nevarnih lastnosti, lažjega ravnanja z njimi ali povečanja možnosti za njihovo predelavo. Izločevanje ločenih frakcij z ločenim zbiranjem komunalnih ne šteje za obdelavo odpadkov.

ARSO je v pozivu št. 35407-34/2006-12 z dne 8.6.2010 podjetje opozoril, da Uredba o odlaganju odpadkov v Prilogi 10 določa, **da se za ravnanje s komunalnimi odpadki prednostno vzpostavijo regijski centri, med katere se uvršča tudi odlagališče Stara Gora Nova Gorica, ki je sestavni del Centra za ravnanje z odpadki Nova Gorica. Regijski center mora zagotavljati predpisane oblike ravnanja z odpadki tudi na regijski ravni, to je sortiranje mešanih komunalnih odpadkov, obdelavo komunalnih odpadkov s kompostiranjem, mehansko-biološko obdelavo ali drugimi ustreznimi obdelavami, odajanje ločenih frakcij odpadkov v nadaljnjo predelavo v skladu s predpisi iz področja ravnanja z odpadki, recikliranje in ponovno uporabo ločeno zbranih frakcij, pripravo komunalnih odpadkov za termično obdelavo na nadregijski ravni in odlaganje preostankov obdelanih komunalnih odpadkov.** Ker je iz vloge izhajalo, da Komunala predvideva postavitev naprav za ravnanje z odpadki jo je ARSO pozval, da naj navede, ali so napovedane naprave že postavljene na lokaciji, oziroma naj poda, katere so ter časovni plan s prikazom aktivnosti, ki bodo vodile k vzpostavitvi predpisanih oblik ravnanja z odpadki na regijski ravni, skladno s točk 2.2. priloge 10 Uredbe o odlaganju.

Še posebej pa je bila Komunala pozvana in opozorjena, da naj se opredeli, na kakšen način bo zagotavljala obdelavo mešanih komunalnih odpadkov kot to zahteva Priloga 1, shema 1 Uredbe.

Do navedenega se je upravljavec v dopolnitvi vloge z dne 29.9.2010 opredelil s tem, da je predložil Shemo ravnanja z odpadki na CERO NG – do izgradnje RCERO.

ARSO je v tem postopku pregledal tudi posredovano letno poročilo o odloženih odpadkih za leto 2009. Iz slednjega je izhajalo, da podjetje mešanih komunalnih odpadkov na odlagališču ni obdelalo tako, kot je to določeno v tretjem odstavku petega člena Uredbe, saj je celotno količino odpadkov odložilo.

ARSO je iz predloženih dopolnitev zaključil, da se na odlagališče Stara Gora še vedno odlagajo neobdelani mešani komunalni odpadki, kar pomeni, da upravljavec ne izpolnjuje pogoja določenega v prvem odstavku petega člena Uredbe. Upravljavec ne zagotavlja obdelave mešanih komunalnih odpadkov po postopkih iz referenčne sheme obdelave komunalnih odpadkov iz priloge 1 Uredbe oziroma ne zagotavlja obdelave po postopkih, ki so glede zmanjšanja vsebnosti biološko razgradljivih sestavin odpadkov enakovredni postopkom iz sheme 1 priloge 1 Uredbe, kot to določa tretji odstavek 5. Člena Uredbe. Do drugih navedenih ugotovitev ter ostalih predloženih dokumentov in navedb v vlogi se ARSO ni opredeljeval, saj je upošteval načelo ekonomičnosti postopka.

Zato je ARSO dne 26.7.2011 zavrnil našo vlogo za pridobitev Okoljevarstvenega dovoljenja.

V letu 2011 smo takoj po sprejetju spremembe Uredbe o odlaganju odpadkov na odlagališčih uskladili postopek pridobivanja OVD z ARSO in pripravili predlog začasne obdelave, ki smo ga v septembru 2011 poslali na Mestno občino Nova Gorica. Vendar je bila odločitev o vzpostavitvi začasne obdelave sprejeta šele konec leta 2012 in začasna obdelava vzpostavljena 2.1.2013.

V letu 2011 je Mestna občina Nova Gorica prenehala plačevati bonitete KS Rožna Dolina, ker naj zato ne bi bilo pravne podlage.

Pridobivanje OVD za CERO in okoljevarstvenega soglasja (OVS) za RCERO smo ves čas koordinirali s predstavniki MONG, saj smo želeli usklajeno in s čim manj zapleti pridobiti potrebna dovoljenja.

Razmejitev odgovornosti za gradnjo infrastrukture in upravljanjem z njo izhaja iz Koncesijske pogodbe in aneksov k njej, Pogodbe o prenosu infrastrukture in najemu infrastrukture ter Dogovora o subvencioniranju stroškov v zvezi s postavitvijo dodatne čistilne naprave na CERO. Iz njih izhaja, da je Mestna občina Nova Gorica dolžna investirati v infrastrukturo (ČN, obdelava odpadkov) oz. zagotoviti finančna sredstva za izvajanje dejavnosti v sklopu katere se nabavi potrebna oprema (začasna obdelava).

Komunala Nova Gorica d.d. je v dogovoru z Mestno občino Nova Gorica v letu 2011 naročila pripravo nove vloge za OVD za obstoječi center in bodoči RCERO. Zaradi prekoračenih vrednosti posameznih parametrov površinskih vod iz območja CERO za iztok v potok Potok in posledično projektiranje novega tlačnega voda do potoka Lijak zaradi novega RCERO, slabših rezultatov monitoringa podzemnih vod v letu 2011 in še ne zagotovljene začasne obdelave odpadkov po 60. Členu Uredbe, se je vložitev vloge zavlekla do 29.6.2012. Vlogo smo, po pozivu ARSO z dne 20.11.2012, dopolnili dne 21.12.2012. Zaradi odločbe Inšpektorata RS za kmetijstvo in okolje z dne 7.1.2013, ki je Komunali Nova Gorica d.d. prepovedala odlaganje odpadkov do pridobitve OVD smo se dne 10.1.2013 sestali skupaj z MONG na ARSO, kjer smo se dogovorili, da Komunala Nova Gorica d.d. vloži spremembo vloge z novimi prilogami samo za obstoječi center, za novi RCERO pa kasneje zahtevamo spremembo vloge. K spremenjeni vlogi priložimo tudi monitoring podzemnih vod, ki je kot

posledico izvedenih začasnih ukrepov pokazal izboljšanje stanja. Dne 22.1.2013 smo umaknili vlogo za OVD za RCERO in vložili dopolnitev vloge v skladu z dogovorom na ARSO samo za obstoječe odlagališče odpadkov na CERO Nova Gorica.

V mesecu februarju 2013 so se v postopek izdaje okoljevarstvenega dovoljenja kot stranski udeleženci pričeli vključevati tudi prebivalci Stare Gore in Rožne Doline. S tem so ustavili postopek izdaje okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje odlagališča v Stari Gori, ker mora ARSO skladno z veljavnimi predpisi v omenjenem postopku najprej odločiti o njihovih vlogah.

Dne 7.11.2013 smo prejeli odločbo MKO, ki je vsem prebivalcem zavrnilo vlogo za pridobitev statusa stranskega udeleženca. Po pojasnilu ARSO je s tem odprta pot za pridobitev OVD, ob predložitvi garancije za finančno jamstvo v višini 1.604.153 EUR.

Za presojo uspešnosti pridobivanja OVD pa je pomemben še povsem formalen zaplet pri pridobivanju gradbenega dovoljenja za RCERO, ki ga pridobiva Mestna občina Nova Gorica. Pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja za naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega mora upravljavec naprave pridobiti OVD za to napravo. V našem primeru bi tako moralo novoustanovljeno podjetje (oz. izbrani izvajalec projekta – RIKO), ki bo upravljalo RCERO pridobiti OVD za novo odlagališče pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja. Šele potem bi lahko investitor Mestna občina Nova Gorica pridobila gradbeno dovoljenje za izgradnjo RCERO. Ker bi to pomenilo velik časovni zamik pri izvedbi projekta smo se dogovorili, da uporabimo 14. Člen spremenjene Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, ki pravi "Če za obstoječo napravo še ni izdano okoljevarstveno dovoljenje v skladu z uredbo, ob večji spremembi, ki zahteva gradnjo, za izdajo gradbenega dovoljenja ni treba pridobiti okoljevarstvenega dovoljenja." To pomeni, da je formalno Komunala Nova Gorica d.d. še vedno predvidena kot upravljavec bodočega odlagališča na RCERO in se na ta račun uporabi omenjeni člen. To tudi pomeni, da Komunala Nova Gorica d.d. NE SME pridobiti OVD preden Mestna občina Nova Gorica ne pridobi gradbenega dovoljenja za RCERO.

Menimo, da je Komunala Nova Gorica d.d. naredila vse kar je bilo v njeni moči, da bi pravočasno pridobila OVD. Zaradi formalnega zapleta pri pridobitvi gradbenega dovoljenja pa ga pravzaprav NE SME pridobiti, dokler Mestna občina ne pridobi gradbenega dovoljenja za RCERO.

Direktor:

Andrej Miška, univ.dipl.inž.grad

PRAVNE PODLAGE:

1. Zakon o varstvu okolja (Ur.l. RS št. 41/2004, Ur.l. RS, št. 17/2006, 20/2006, 28/2006 Skl.US: U-I-51/06-5, 39/2006-UPB1, 49/2006-ZMetD, 66/2006 Odl.US: U-I-51/06-10, 112/2006 Odl.US: U-I-40/06-10, 33/2007-ZPNačrt, 57/2008-ZFO-1A, 70/2008, 108/2009, 108/2009-ZPNačrt-A, 48/2012, 57/2012, 97/2012 Odl.US: U-I-88/10-11)

2. Pravilnik o odlaganju odpadkov (UR.l. RS 5/2000)

2.1 Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o odlaganju odpadkov (UR.l.RS 42/2004)

3. Uredba o odlaganju odpadkov na odlagališčih (Ur.l. RS št. 32/2006, 98/2007, 62/2008, 53/2009, 61/2011).

4. POGODBA O PRENOSU INFRASTRUKTURE IN NAJEMU INFRASTRUKTURE (ŠT. 478-105/2010-5 Z DNE 9.11.2010)

5. KONCESIJSKA POGODBA ZA ODLAGANJE OSTANKOV PREDELAVE ALI ODSTRANJEVANJA KOMUNALNIH ODPADKOV V CERO NOVA GORICA (ŠT. 354-131/2009 Z DNE 14.6.2010)

6. ANEKS ŠT. 1 H KONCESIJSKI POGODBI ZA ODLAGANJE OSTANKOV PREDELAVE ALI ODSTANJEVANJA KOMUNALNIH ODPADKOV V CERO NOVA GORICA (ŠT. 354-131/2009-23 Z DNE 02.08.2012)

7. ANEKS ŠT. 2 H KONCESIJSKI POGODBI ZA ODLAGANJE OSTANKOV PREDELAVE ALI ODSTANJEVANJA KOMUNALNIH ODPADKOV V CERO NOVA GORICA (ŠT. 354-131/2009-35 Z DNE 21.12.2012)

8. Uredba o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (UREDBA IPPC) (UR.l. RS, št. 97/04,71/07,122/07)

8.1 Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Ur.l. RS, št. 71/07)